

Toukokuu 2024

[1680af744f \(coe.int\)](#)

[Intercultural Cities Index reports by city -
Intercultural cities programme \(coe.int\)](#)

KULTTUURIENVÄLISET KAUPUNGIT, Turun arviointiraportti

Intercultural Cities Index Report

Tekoälyavusteinen käännös, tiivistelmä (ChatGPT4.0, Markku Liukkonen); Tekstin muokkaus, Tuija Väyrynen, maahanmuuttotyön koordinaattori, BIIAF-hankkeen koordinaattori

Tässä raportissa arvioidaan Turun kaupungin kulttuurienvälistä toimintaa syksyn 2023 aikana kaupungissa kerättyjen tietojen pohjalta EU:n Intercultural Cities Index mittariston pohjalta. Turku on ollut vuoden 2023 alusta mukana Building an Inclusive Integration Approach in Finland -hankkeessa yhtenä kuudesta Suomen pilottikaupungista. Hankkeessa kerätään ja jaetaan kaupunkien hyviä käytäntöjä osallistavan kotoutumisen edistämisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi sekä koulutetaan kaupunkien henkilöstöä ja käännetään suomeksi tätä työtä tukevaa materiaalia.

Turku on saavuttanut Kulttuurienvälisten kaupunkien vertailussa (*Intercultural Cities Index, ICC*) kokonaisarvosanan 78, mikä osoittaa merkittävää panostusta kulttuurienvälisten palveluiden kehittämiseen. Turku erottui erityisen korkeilla pisteillään useilla arvioinnin eri osa-alueilla, saavuttaen täydet 100 pistettä sekä kulttuuri- ja sosiaalisessa elämässä että julkisissa tiloissa. Turku on osoittanut sitoutumista kulttuurienvälisyyteen strategioiden ja toimintasuunnitelmien kautta, ja se on toteuttanut erilaisia ohjelmia ja politiikkaa, joka tukee sen monikulttuurista kehitystä.

Kaupunki on saavuttanut myös muita merkittäviä tuloksia seuraavilla osa-alueilla: koulutusjärjestelmä 85 pistettä, asuinalueiden monimuotoisuus 87,5 pistettä ja liike-elämä sekä työmarkkinat 66,66 pistettä. Turun saavutukset kattavat laajan kirjon toimia, jotka edistävät kulttuurien välistä vuoropuhelua ja integraatiota, mukaan lukien tulokkaiden toivottaminen tervetulleeksi ja johtajuuden sekä kansalaisuuden alueet, joissa se saavutti myös korkeita pisteitä.

Turun menestys ICC-indeksissä heijastaa kaupungin kykyä hyödyntää kulttuurista monimuotoisuutta kehityksensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi. Turku voi jatkaa esimerkillisenä kaupunkina, joka näyttää tietä monikulttuurisen yhteiskunnan rakentamisessa ja kulttuurienvälisen ymmärryksen syventämisessä.

Johdanto ja tausta Turku ICC -indeksiraportti on osa Euroopan neuvoston Kulttuurienvälisten kaupunkien ohjelmaa, jonka tarkoituksena on tutkia kulttuurienvälisen lähestymistavan potentiaalia monikulttuuristen yhteisöjen integraatiossa. Raportti käyttää uutta työkalua, Kulttuurienvälisten kaupunkien indeksiä, joka toimii vertailukohtana mukana oleville kaupungeille. Turku on yksi ohjelmaan osallistuvista kaupungeista, ja tässä dokumentissa esitetään Turun tulokset vuodelta 2023.

Määritelmä ja metodologia Kulttuurienvälinen kaupunki määritellään paikkana, jossa eri kansallisuksia, alkuperiä ja kieliä puhuvat ihmiset näkevät monimuotoisuuden positiivisena voimavarana. Kaupunki torjuu aktiivisesti syrjintää ja mukauttaa hallintoaan monimuotoisen väestön

tarpeisiin. Indeksien analyysi perustuu kyselyyn, joka sisältää 86 kysymystä ja joka jaetaan 12 indikaattoriin. Kaupungit voivat saavuttaa jokaisesta indikaattorista enintään 100 pistettä.

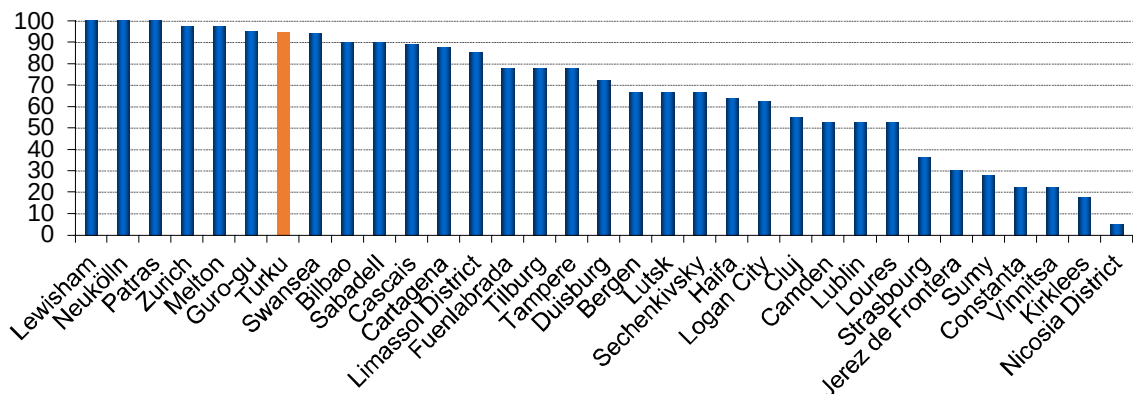
Turku: Yleiskatsaus Turku on Suomen vanhin kaupunki ja sijaitsee Lounais-Suomessa. Kaupungilla on pitkä historia, joka ulottuu 1200-luvulle, ja se on ollut tärkeä kaupallinen ja kulttuurinen keskus. Nykyään Turku on tunnettu monikulttuurisuudestaan, aktiivisesta kulttuurielämästä ja korkealaatuisista koulutusmahdollisuuksista. Turku on kaksikielinen kaupunki, jossa suomen lisäksi puhutaan ruotsia.

Sitoutuminen: Turku on sitoutunut kulttuurienväliseen toimintaan erinomaisesti, saavuttaen indeksissä 95 pistettä 100:sta. Kaupunki pyrkii aktiivisesti sisällyttämään kaikki kansalaiset päätöksentekoprosesseihin ja korostamaan monikulttuurisuutta kaikessa toiminnassaan. Kulttuurienvälisen linssin kautta tarkasteltuna Turku saavuttaa myös korkeita pisteitä, mikä ilmenee koulutuksessa, julkisissa palveluissa ja työmarkkinoilla toteutettavista toimista.

Turku saavutti 95 %:n tuloksen, mikä on selvästi korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 68%.

Asukas kohti

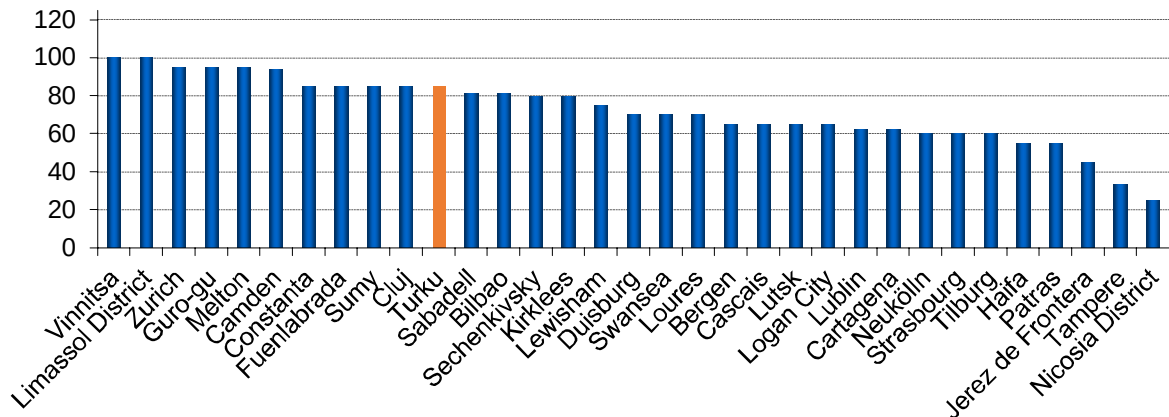
Intercultural City Index (ICC) - Sitoutuminen
Vettailukaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

Koulutus ja Julkiset palvelut Turku panostaa erityisesti koulutuksen saavutettavuuteen ja tasa-arvoon. Kaupunki tukee kulttuurien välistä oppimista ja vuorovaikutusta koulutusjärjestelmässään. Julkisissa palveluissa kaupunki pyrkii takaamaan, että palvelut ovat kaikkien saavutettavissa ja että ne vastaavat monimuotoisen väestön tarpeita.

Turku saavutti 85 %:n tuloksen, mikä on huomattavasti korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 69%.

Asukasta kohti **Intercultural City Index (ICC) - Koulutusjärjestelmä**
Vertailukaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

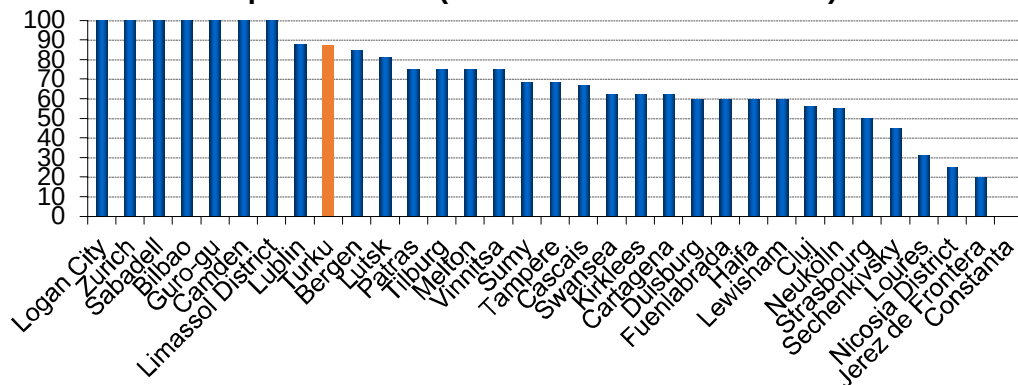

Naapurustot Turku on omistautunut luomaan monikulttuurisesti rikastavia naapurustoja, jotka edistävät kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja sosiaalista sekoittumista. Kaupunki pyrkii aktiivisesti välttämään etnisten ryhmien keskittymistä tietyille alueille, jotta voidaan estää sosio-kulttuurinen eristäytyminen ja varmistaa, että kaikki asuinalueet ovat yhtä lailla kaikkien saavutettavissa.

Turku on kehittänyt strategioita ja toimenpiteitä, jotka tähtäävät naapurustojen monimuotoisuuden vahvistamiseen ja asukkaiden välisen vuorovaikutuksen lisäämiseen. Tähän sisältyy julkisten palveluiden, kuten koulujen, terveyspalveluiden ja kulttuurilaitosten, tasapuolinen jakautuminen eri alueille, mikä edistää palveluiden saavutettavuutta ja tasa-arvoa.

Turku saavutti 88 %:n tuloksen, mikä on korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 68 %.

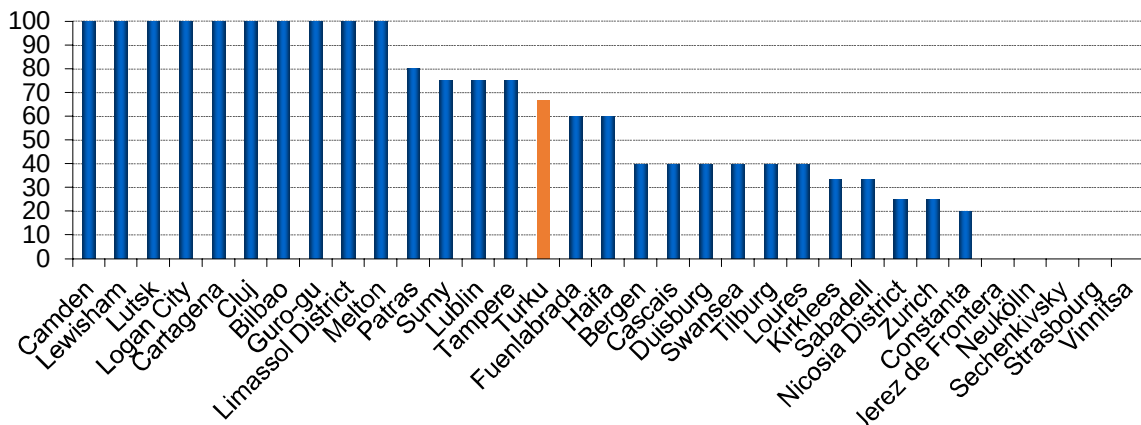
Asukasta kohti **Intercultural City Index (ICC) - Naapurustot**
Kaupunkivertailu (asukkaita 200'000 - 500'000)

Liike-elämä ja työmarkkinat Turku tukee aktiivisesti etnisen monimuotoisuuden lisäämistä työvoimassa ja yksityisen sektorin yrityksissä. Kaupunki kannustaa yrityksiä hyödyntämään kulttuurista moninaisuutta luovuuden ja innovaation lähteenä.

Turku saavutti 67 %:n tuloksen, mikä on korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 52 %.

Asukasta kohti Intercultural City Index (ICC) - Liike-elämä ja työmarkkinat
Kaupunkivertailu (asukkaita 200'000 - 500'000)

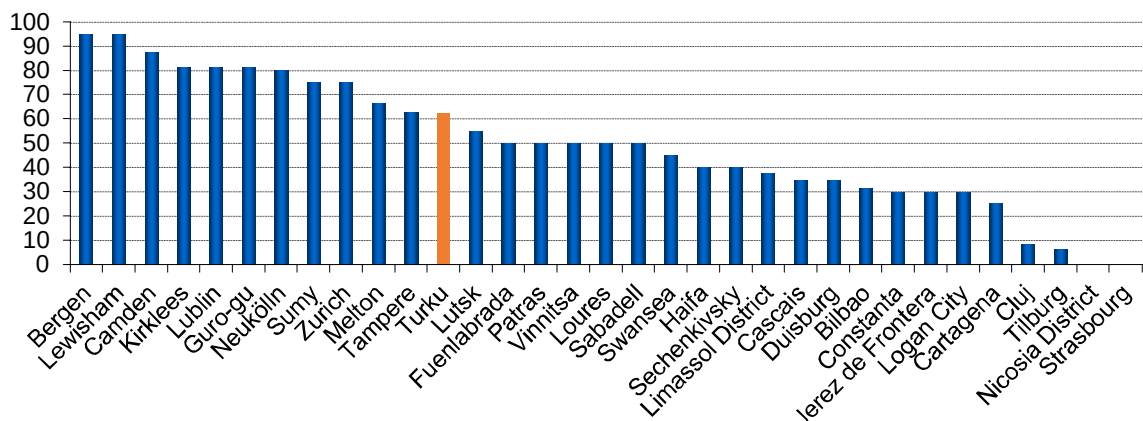
Julkiset palvelut Turku pyrkii varmistamaan, että sen julkiset palvelut ovat saavutettavia ja vastaavat kaikkien kaupungin asukkaiden tarpeita, korostaen erityisesti kulttuurienvälistä lähestymistapaa palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kaupunki on sitoutunut tarjoamaan yhtäläiset palvelut kaikille asukkaille, riippumatta heidän etnisestä tai kulttuurisesta taustastaan.

Turun kaupunki toteuttaa useita toimenpiteitä varmistaakseen, että julkiset palvelut ovat kaikille saavutettavissa ja kulttuurisesti sopivia. Tämä sisältää kielituen ja -koulutuksen julkisen sektorin työntekijöille, jotta he voivat paremmin kommunikoida ja palvella monikielistä yleisöä. Lisäksi Turku pyrkii rekrytoimaan monikulttuurista henkilöstöä, mikä auttaa parantamaan palveluiden laatua ja saavutettavuutta.

Kaupunki myös kehittää ja soveltaa monikulttuurisia ohjelmia ja palveluita, jotka on suunnattu erityisesti maahanmuuttajien ja vähemmistöryhmien tarpeisiin. Näitä palveluita tarjotaan muun muassa terveydenhuollossa, koulutuksessa ja sosiaalipalveluissa, joissa huomioidaan kulttuuriset erityispiirteet ja tarpeet.

Turku saavutti 63 %:n tuloksen, mikä on korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 46 %.

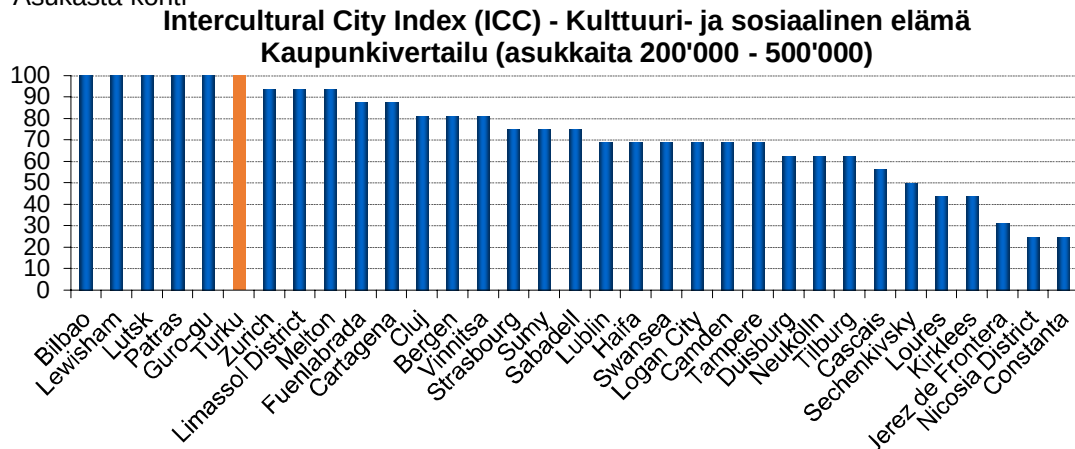
Asukasta kohti Intercultural City Index (ICC) - Julkiset palvelut
Vertailukaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

Kulttuurinen ja sosiaalinen elämä Turun kulttuuritoiminta on monipuolista ja kattavaa. Kaupunki järjestää useita tapahtumia ja festivaaleja, jotka edistävät kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja ymmärrystä. Turku korostaa myös taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta kaikille kaupunkilaisille.

Turku saavutti kulttuuri- ja sosiaalinen elämä -indeksissä 100 %:n tuloksen, mikä on selvästi korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 72 %.

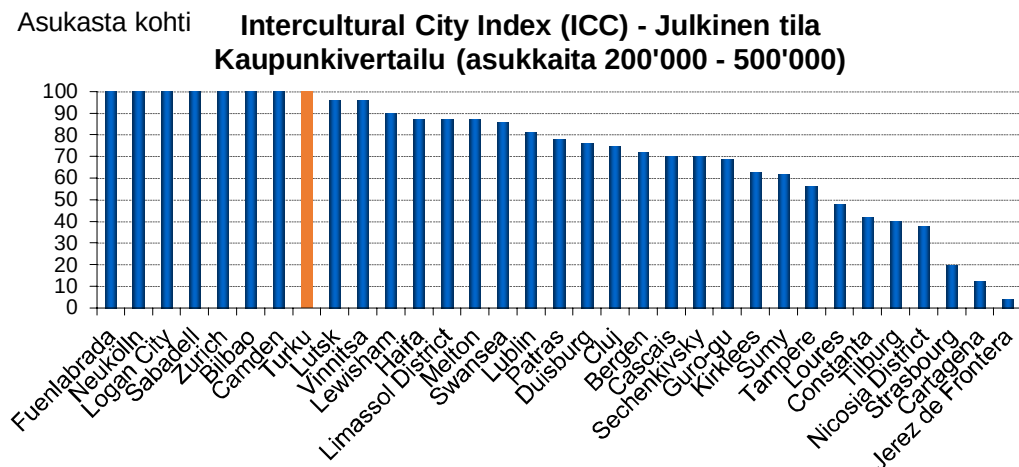
Asukasta kohti

Julkinen tila ja ympäristö Turku panostaa julkisten tilojen monikulttuurisuuteen ja turvallisuuteen. Kaupunki pyrkii luomaan tiloja, jotka ovat kaikille avoimia ja kutsuvia, edistäen näin eri taustoista tulevien ihmisten kohtaamista ja vuorovaikutusta.

Turku saavutti merkittävän 100 %:n tuloksen, ylittäen sekä kaupunkien otoksen keskiarvon 67 % että mahdollisen enimmäispistemäärän.

Asukasta kohti

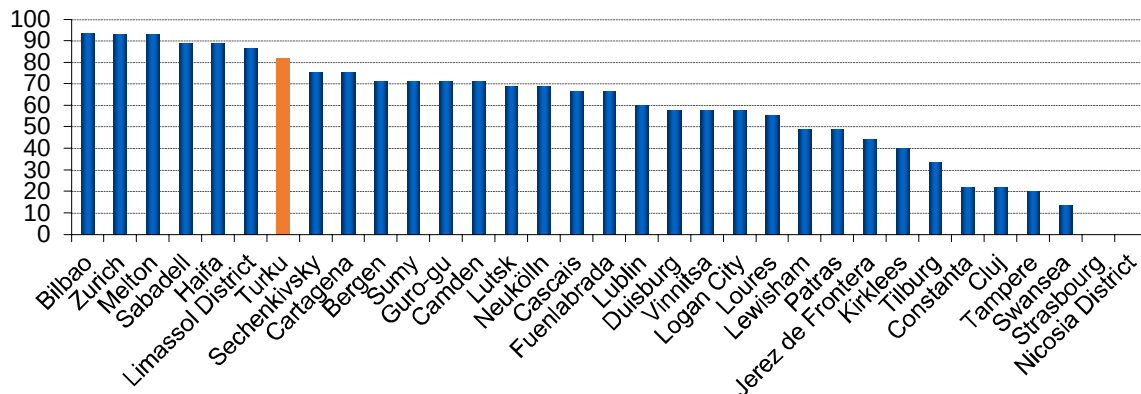

Sovittelu ja konfliktien ratkaisu Turku käyttää erilaisia menetelmiä kulttuurienvälisten ristiriitojen hallintaan ja ratkaisuun. Kaupunki tarjoaa myös koulutusta ja resursseja, jotka auttavat ymmärtämään ja käsittelemään kulttuurien välisiä eroja rakentavasti.

Turku saavutti 82 %:n tuloksen, joka on korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 58 %

Asukasta kohti

Intercultural City Index (ICC) - Sovittelu ja konfliktien ratkaisu Vertailukaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

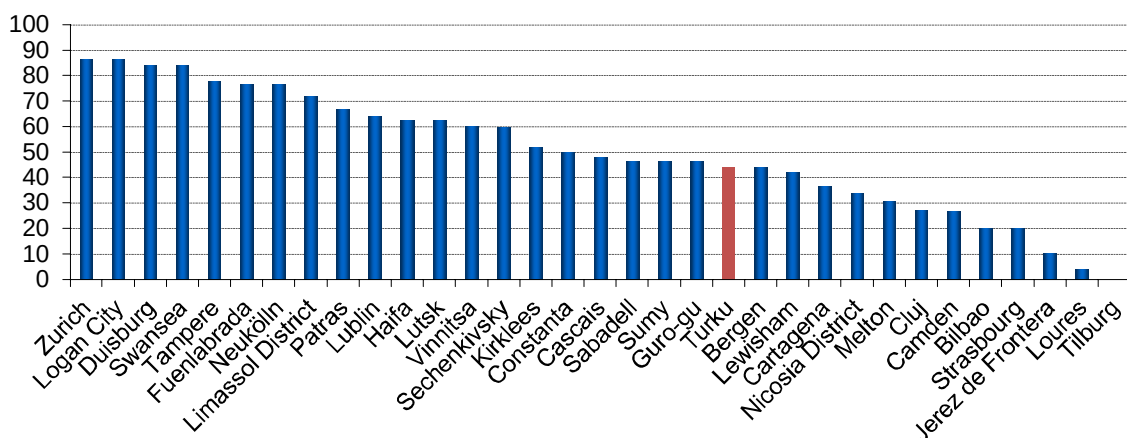
Kieli Turussa kieli on keskeinen osa kaupungin kulttuurienvälistä strategiaa, ja se pyrkii edistämään sekä suomen että ruotsin kielen käyttöä yhteiskunnallisessa toiminnassa. Kaupunki tukee monikielisyttä ja näkee sen arvokkaana resurssina, joka rikastuttaa yhteisöä ja edistää kulttuurien välistä ymmärrystä.

Turku tarjoaa laajan valikoiman kielikursseja ja -ohjelmia, jotka auttavat sekä uusia että kauemmin kaupungissa asuneita maahanmuuttajia oppimaan suomea ja ruotsia. Nämä kieliohjelmat ovat suunniteltu edistämään sosiaalista ja taloudellista integraatiota tarjoamalla tärkeitä taitoja, jotka ovat välttämättömiä arkielämässä ja työmarkkinoilla toimimiseksi.

Turku saavutti 44 %:n tuloksen, mikä on hieman alhaisempi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 46 %.

Asukasta kohti

Intercultural City Index (ICC) - Kieli Vertailukaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

Media ja viestintä Turussa media ja viestintä ovat tärkeitä välineitä monikulttuurisuuden edistämässä ja kulttuurienvälisen ymmärryksen lisäämisessä. Kaupunki pyrkii aktiivisesti käyttämään mediaa ja eri viestintäkanavia tukeakseen kulttuurienvälistä vuorovaikutusta ja positiivisen kuvan vahvistamista eri kulttuureista.

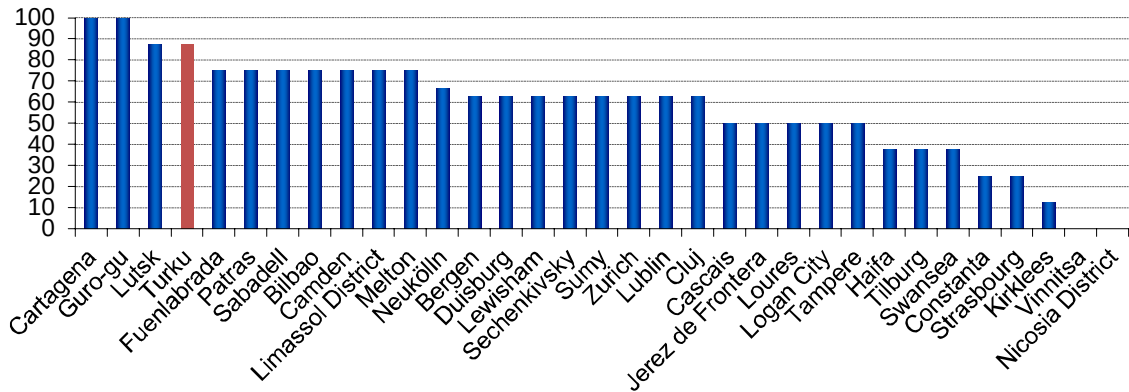
Turku toteuttaa toimenpiteitä varmistaakseen, että media kuvastaa kaupungin monikulttuurista todellisuutta objektiivisesti ja tasapuolisesti. Tähän sisältyy koulutusohjelmia toimittajille ja mediataloille, jotka korostavat kulttuurienvälistä osaamista ja syrjinnän välttämistä mediassa.

Kaupunki tekee yhteistyötä paikallisten mediaryitysten kanssa edistääkseen kulttuurien välistä ymmärrystä ja tietoisuutta.

Turku saavutti 88 %:n tuloksen, mikä on selvästi korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 46 %.

Asukasta kohti

Intercultural City Index (ICC) - Media ja viestintä City sample (inhabitants 200'000 - 500'000)

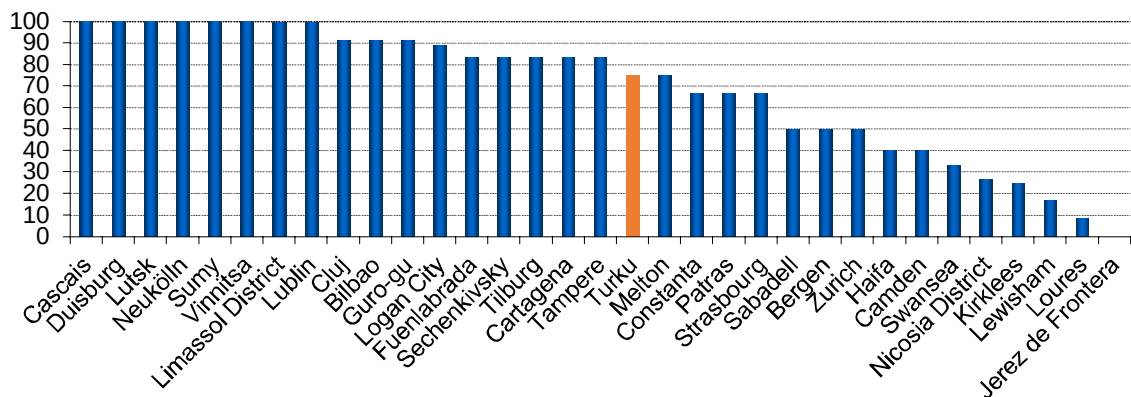

Kansainvälinen näkökulma Turku pyrkii aktiivisesti laajentamaan kansainvälistä yhteistyötään ja vuorovaikutustaan. Tämä sisältää sekä taloudelliset että kulttuuriset yhteydet, jotka vahvistavat kaupungin asemaa globaalissa kontekstissa.

Turku saavutti 75 % tuloksen, mikä on korkeampi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 69 %.

Asukasta kohti

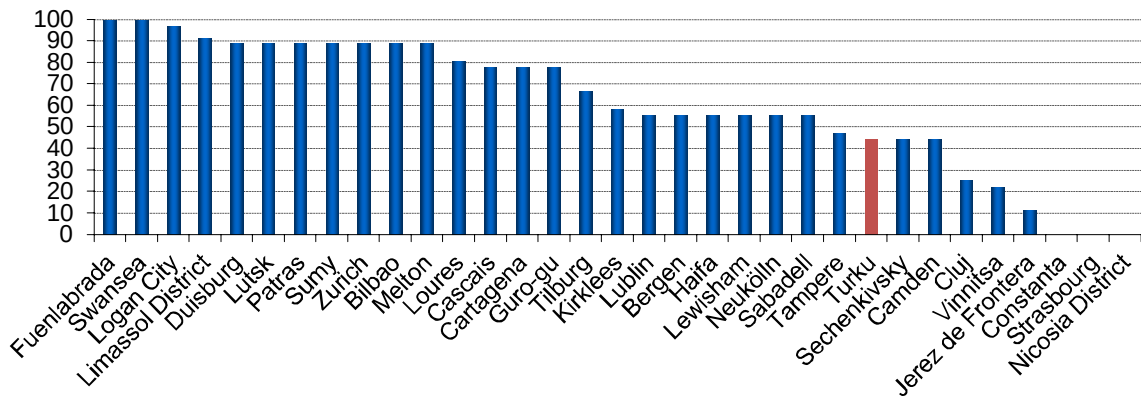
Intercultural City Index (ICC) - Avoin kansainvälinen näkökulma Vertailikaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

Kulttuurienvälinen osaaminen Turku investoi resursseja kulttuurienvälisten taitojen ja osaamisen kehittämiseen. Tämä sisältää koulutusohjelmia ja työpajoja, jotka on suunnattu niin julkishallinnon työntekijöille kuin yksityisen sektorin toimijoille.

Turku saavutti 44 %:n tuloksen, mikä on alempi kuin kaupunkien otoksen keskiarvo, 60 %.

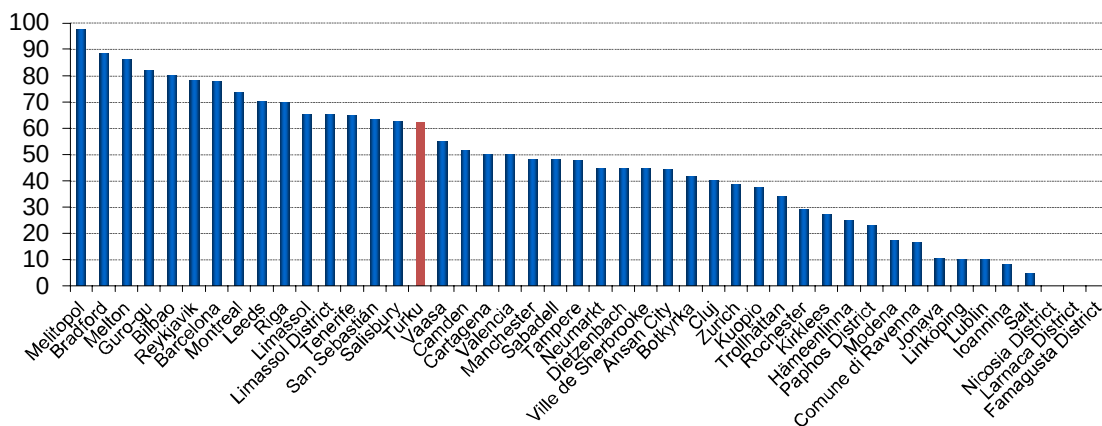
Asukasta kohti **Intercultural City Index (ICC) - Kulttuurienvälinen osaaminen**
Vertailukaupungit (asukkaita 200'000 - 500'000)

Osallisuus ja vuorovaikutus Turku kannustaa kaikkien asukkaidensa aktiivista osallistumista ja vuorovaikutusta yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Kaupunki pyrkii varmistamaan, että kaikilla on mahdollisuus vaikuttaa ja että päätöksenteko heijastaa koko yhteisön näkemyksiä ja tarpeita.

Osallistumista koskevat indikaattorit on sisällytetty Kulttuurienvälisten Kaupunkien Indeksiin vuonna 2019. Tähän mennessä kerätty data ei vielä ole tilastollisesti merkittävää. Tähän mennessä 46 kaupunkia on vastannut tämän uuden Kulttuurienvälisten Kaupunkien Indeksien lukuun. Turun saavutusprosentti osallistumisen alalla on 63%.

Intercultural City Index (ICC) - Osallisuus ja vuorovaikutus

Turun kokonaisarvosana Kulttuurienvälisten Kaupunkien Indeksissä oli 78, mikä merkitsee merkittävää edistystä sen kulttuurienvälisellä matkalla. Turku saavutti erityisen korkeita pisteitä useilla osa-alueilla, vaikkakin alhaisemmat saavutukset johtuivat joskus kulttuurienvälisen lähestymistavan puutteesta kaupungin politiikan muotoilussa. Kulttuurienvälisessä näkökulmassa on parannettavaa, mutta on myös totta, että Turulla on useita ohjelmia ja strategioita, jotka voitaisiin helposti muotoilla uudelleen kulttuurienvälisiksi toimiksi.

Seuraava taulukko antaa lisätietoja siitä, mitä Turku tekee hyvin ja mistä se voisi oppia lisää muiden kaupunkien kokemuksista.

SITOUTUMINEN	 	Turulla on kulttuurienvälinen strategia ja toimintasuunnitelma sekä integraatioyksikkö, joka koordinoi näihin aiheisiin liittyvää työtä eri osastojen välillä. Turku viittaa harvoin kulttuurienvälisiin sitoumuksiinsa virallisessa viestinnässä
KOULUTUS	 	Turku pyrkii lisäämään kulttuurienvälisyyttä kaupungissaan, torjumaan segregatiota ja tukemaan kulttuurienvälistä koulutusympäristöä oppilaille ja perheille, myös vähemmistö- ja maahanmuuttajataustaisten osalta. Useimmissa kouluissa toteutetaan kulttuurienvälisiä projekteja. Turku voisi vahvistaa ponnistelujaan segregaaation estämiseksi, kattaen eri palvelualat sekä toimien niin kaupungin laajuisesti kuin myös seudullisesti.
NAAPURUSTOT	 	Turku työskentelee monimuotoisuuden lisäämiseksi asuinalueilla välttääkseen etnisten keskittymien syntymistä. Turku voisi tutkia, miten se voisi järjestää jokaisessa kaupunginosassa sellaista toimintaa, joka soveltuisi kaikille eritaustaisille asukkaille ja edistäisi heidän vuorovaikutusta.
JULKISET PALVELUT	 	Kunta tarjoaa laajan valikoiman palveluita, mukaan lukien eri uskontojen hautauspalvelut, sairaalat ja koulupalvelut, jotka palvelevat eri taustoista tulevia asukkaita. Turku voisi harkita sellaisen rekrytointisuunnitelman kehittämistä, jonka myötä se varmistaisi, että siitä tulee houkutteleva ja monimuotoinen työnantaja.
YRITYKSET JA TYÖMARKKINAT	 	Turussa seudullinen organisaatio kannustaa etnisten vähemmistöjen perustamia yrityksiä astumaan valtavirtatalouteen. Turun kaupunki edistää aktiivisesti etnistä monimuotoisuutta yksityissektorin yritysten työvoimassa, esimerkiksi Talent-hankkeen kautta. Tarvitaan paikallinen ohjeistus, joka voisi helpottaa tavaroiden ja palveluiden hankintaa yrityksiltä, joilla on kulttuurienvälinen osallisuus/monimuotoisuusstrategia.
KULTTUURI- JA SOSIAALIELÄMÄ		Kulttuuri- ja sosiaalielämää tuetaan hyvin kunnan toimesta. Avustuksia annetaan organisaatioille, jotka ovat avoimia työskentelemään kaikkien kanssa, ja toisinaan kulttuurienvälisyyttä

		käytetään kriteerinä varojen jakamisessa. Turku järjestää säännöllisesti tapahtumia ja toimintaa, jotka kannustavat ihmisiä tapaamaan toisiaan. Turku saavutti tässä alueella 100 % tuloksen.
--	---	---

JULKINEN TILA	✓	Turku ryhtyy toimiin merkityksellisen kulttuurienvälisen sekoittumisen ja vuorovaikutuksen edistämiseksi julkisissa tiloissa. Kaupunki edistää ja helpottaa kulttuurienvälisiä aloitteita kirjastoissa, museoissa ja julkisissa puistoissa. Kaupunki ottaa huomioon väestön monimuotoisuuden kaupunkisuunnittelussa ja/tai julkisten tilojen suunnittelussa.
	✗	Turku saavutti tässä alueella 100 % tuloksen.
MEDIATION AND CONFLICT RESOLUTION	✓	Turku tekee yhteistyötä alueellisen sovittelupalvelun kanssa, jota rahoitetaan alueellisista varoista, sekä sosiaalisen organisaation ylläpitämän palvelun kanssa. Kaupunki tarjoaa kulttuurienvälistä sovittelua kaupungissa. Kaupungilla on kunnallinen palvelu, joka käsittelee uskonnollista vuoropuhelua.
	✗	Kaupunki voisi tutkia sovittelun ja konfliktien ratkaisun työnsä laajentamista erikoistuneisiin laitoksiin, kuten sairaaloihin, nuorisoklubeihin, vanhainkoteihin ja kunnan sisällä.
KIELI	✓	Turku on kaksikielinen kaupunki, jossa suomi ja ruotsi ovat osa jokapäiväistä elämää. Kaupunki tarjoaa virallisten kielten koulutusta kielissä vaikeasti tavoitettaville ryhmille.
	✗	Turku ei edistä maahanmuuttajien kielten tunnettuuden lisäämistä kaupungissa eikä tue aloitteita, jotka pyrkivät luomaan positiivista kuvaa maahanmuuttaja-/vähemmistökielistä.
MEDIA JA VIESTINTÄ	✓	Kaupunki työstää viestintästrategiaa parantaakseen maahanmuuttaja-/vähemmistötaustaisten ihmisten näkyvyyttä ja kuvaa paikallisissa viestintävälineissä.
	✗	Turku ei aktiivisesti seuraa, miten perinteiset paikalliset tai kansalliset tiedotusvälineet kuvaavat vähemmistö- tai maahanmuuttajataustaisia henkilöitä.
KANSAINVÄLINEN NÄKÖKULMA	✓	Turulla on globaali kaupunkistrategia "Turku 2030-luvulla", joka viittaa kaupungin kansainväliseen luonteeseen ja sen tavoitteisiin olla kestävä ja houkutteleva kaikille asukkailleen. Kaupungilla on ystävyyskaupunkiverkosto. Turulla on erityisiä ohjelmia kansainvälisten opiskelijoiden vastaanottamiseksi.
	✗	Kaupunki ei pyri kehittämään liikesuhteita diasporaryhmiensä alkuperämaiden/-kaupunkien kanssa.

KULTTUURIENVÄLINEN ÄLYKKYYS JA PÄTEVYYS	✓	Turulla on tilastollista ja laadullista tietoa monimuotoisuudesta ja kulttuurienvälisistä suhteista, jotka informoivat paikallisen valtuuston politiikan muotoiluprosessia.
	✗	Turku voisi tutkia lisäkeinoja parantaa kaupungin henkilöstön kulttuurienvälistä osaamista.
TERVETULOJA UUDET TULOKKAAT	✓	Tervetulotoimisto (International House Turku) tarjoaa yleistä tietoa ja tukea uusille tulokkaille. Tervetuloa-toimintaa toteutetaan erityisesti pakolaisille ja turvapaikanhakijoille integraatioyksikön toimesta. Kaupunki järjestää seremonian kaupungissa asuville uusille Suomen kansalaisille.
	✗	Turku saavutti tässä alueella 100 % tuloksen.
JOHTAJUUS JA KANSALAIJUUS	✓	Turku kehittää vahvaa työtä hallinnon (johtajuus ja kansalaisuus) alueella. Kaupunki toteuttaa säännöllisesti aloitteita kannustaakseen maahanmuuttaja- ja vähemmistötaustaisia ihmisiä osallistumaan poliittiseen elämään. Kaupungilla on neuvoo-antava elin, monikulttuurisuusneuvosto, joka neuvoo kunnallishallintoa monimuotoisuus- ja integraatioasioissa.
	✗	Turulla ei ole mitään standardia maahanmuuttaja- tai vähemmistötaustaisten ihmisten edustuksesta lautakunnissa, jotka valvovat kouluja tai muita julkisia palveluita.

SYRJINNÄN VASTAINEN TOIMINTA	✓	Kaupungilla on kaikkia osapuolia sitova asiakirja, joka kieltää syrjinnän henkilöitä tai henkilöryhmiä kohtaan rodun, ihonvärin, kielen, uskonnon, kansallisuuden, kansallisen/etnisen alkuperän tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella kunnallishallinnossa ja palveluissa. Syrjinnän uhreja neuvova tukipalvelu toimii alueellisella tasolla. Poliisi seuraa syrjinnän laajuutta kaupungissa. Kaupunki järjestää säännöllisesti syrjinnänvastaisia ja rasisminvastaisia kampanjoita ja seminaareja. Kaupunki on osa ETNOa.
	✗	Kaupunki ei tarkasta järjestelmällisesti kaikkia kunnallisia sääntöjä ja määräyksiä tunnistaakseen mekanismeja, jotka saattavat syrjiä asukkaita, joilla on maahanmuuttaja- tai vähemmistötausta. Kaupunki ei tarjoa taloudellista tai logistista tukea kansalaisjärjestöille, jotka neuvovat ja tukevat syrjinnän uhreja.
OSALLISTUMINEN	✓	Turku on ottanut käyttöön joitakin osallistumismekanismeja, jotka mahdollistavat kaikkien kaupungin asukkaiden osallistumisen päätöksentekoprosessiin. Kaupunki seuraa maahanmuuttaja- ja vähemmistötaustaisten kaupungin asukkaiden mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoprosessiin.
	✗	Kaupunki ei ryhdy toimenpiteisiin varmistaakseen, että maahanmuuttaja- tai vähemmistötaustaisten asukkaiden edustus keskeisissä instituutioissa ja organisaatioissa on oikeudenmukainen.
VUOROVAIKUTUS	✓	Kaupunki tekee säännöllisesti yhteistyötä eri kansalaisjärjestöjen ja ruohonjuuritason organisaatioiden kanssa, jotka työskentelevät kulttuurienvälisen osallisuuden parissa. Alakoulujen opettajat saavat säännöllisesti kulttuurienvälistä koulutusta.
	✗	Turku saattaisi haluta luoda kattavan ja päivitetyn luettelon/tietokannan kaikista kansalaisjärjestöistä ja ruohonjuuritason organisaatioista, jotka ovat aktiivisia kulttuurienvälisen osallisuuden eri osa-alueilla.

Edellä mainittuun viitaten haluamme onnitella Turkuä tehdyistä toimista ja olemme vakuuttuneita, että jos kaupunki pohtii enemmän työnsä eri osa-alueita ja sitä, mitä se jo tekee, sekä noudattaa ohjeitamme ja muiden kulttuurienvälisten kaupunkien käytäntöjä, tulokset tulevat nopeasti näkyviksi ja konkreettisiksi.